

Ekspropriation af Jord og om Nødvendigheden af at anvende Ekspropriation i Forbindelse med den almindelige Jordlovgivning. Den højtærede Landbrugsminister tillod sig i Gaar, da han havde Ordet, fra denne Plads at sige, at dette med Ekspropriation vist egentlig kun var blevet et Slagord for mange. Jeg tror, den højtærede Landbrugsminister i saa Henseende tager fejl. Det er efter min Opfattelse mere end et Slagord. Det er et Udtryk for en Opfattelse, som har fæstnet sig hos mange Mennesker her i Landet, hos mange af dem, der gennem Aarene har beskæftiget sig med Jordspørgsmaalet, og jeg skulde tro, at man ogsaa paa det Omraade kunde finde Meningsfæller, kunde finde Tilslutning langt udenfor Socialdemokratiets Rækker. Jeg mener at have lagt Mærke til gennem de Aar, jeg for mit Vedkommende har deltaget i Forhandlinger om Jordspørgsmaal, at der ogsaa i denne Sag er Haab om, at adskillige indenfor Partiet Venstre vil være med, og i hvert Fald vil jeg protestere imod, at det blot skulde være et Slagord. Det er, som jeg sagde for et Øjeblik siden, Udtryk for en Opfattelse, som har dannet sig, alt efter som man har set Forholdene udvikle sig gennem Tiderne. Det staar for mig saaledes, at naar vi skal tale om en Jordlovgivning, der virkelig skal svare til sin Hensigt og i sine sociale Virkninger blive af den Natur, som den bør være af, saa maa vi under de nuværende Besiddelsesforhold have Jordlovene suppleret med en Bestemmelse, der giver Adgang til Ekspropriation, og jeg vil, idet jeg nævner dette Spørgsmaal, tillade mig at gøre opmærksom paa, at dette ikke heller er ukendt for den højtærede Landbrugsministers Parti. Jeg gør opmærksom paa, at der allerede for 23 Aar siden i dette høje Ting ved en bestemt Lejlighed er vedtaget et Forslag om Ekspropriation. Det var ganske vist ikke et Forslag, der spændte ret vidt, men naar vi ser paa dette Forslag og ikke mindst ser paa de Udtalelser, der den Gang blev fremsat om denne Sag af Venstres Ordfører, den senere Landbrugsminister Ole Hansen, saa maa vi alligevel faa den Opfattelse, at Modstanden mod Ekspropriation i Virkeligheden hos mange ikke kan bunde saa dybt, som man vil give det Udseende af nu. Jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, at i den Programudtalelse, som blev fremsat i Fjor af Partiet Venstre, ligger et Bevis for, at det, som den højtærede Landbrugsminister kalder et Slagord, i Virkeligheden er i Færd med

at snige sig ind i Partiet. Der staar i denne Programudtalelse noget om, at Venstre under visse Forhold vil være med til at benytte den Fremgangsmaade, være med til at anvende Ekspropriation. Man siger noget om, at „naar passende Arealer ikke kan faas“ og „Almenvellet kræver det“, saa vil man være med til ved Ekspropriation at skaffe til Veje Jord til mindre Landbrug. Nu vil det altid være et Skøn underkastet, om „passende Arealer“ kan faas, eller om „Almenvellet kræver det“; det vil afhænge af det Skøn, der gør sig gældende hos de paagældende Myndigheder, og af den almindelige offentlige Opfattelse i det paagældende Øjeblik. Men Venstre er altsaa, synes jeg, alligevel ved denne Udtalelse i nogen Grad gaet ind paa Tanken om Ekspropriation.

Jeg benytter altsaa Lejligheden til paa ny at slaa til Lyd for dette Spørgsmaal, idet jeg, som sagt, tror, at vi maa have vor Jordlovgivning suppleret med Bestemmelser, der giver Adgang til Ekspropriation. Men naar jeg nævner Ønskeligheden af at tilvejebringe saadanne Bestemmelser, vil jeg gerne føje til, at jeg — og jeg gaar ud fra, at det samme er Tilfældet med alle, der ønsker at være med i et praktisk Arbejde paa denne Sag — ikke forlanger eller ønsker, at nogen Ekspropriationskommission skal vandre rundt i Kommunerne Uge efter Uge, Dag efter Dag og ekspropriere løs paa maa og faa. Det er der selvfølgelig ingen, der tænker paa. Jeg er for øvrigt tilbøjelig til at tro, at alene Tilstedeværelsen af en Ekspropriationslovgivning vilde virke i heldig Retning.

Jeg har fremsat Ønsket om Driftsloaan og Grundforbedringsloaan for at give den højtærede Landbrugsminister Lejlighed til at sige os lidt om, hvorledes Regeringen stiller sig til disse Spørgsmaal, hvorom der i Virkeligheden er fremsat Forslag fra Landbokommissionens Side, og hvorom Partiet Venstre i Fjor har givet et Løfte gennem den Programudtalelse, jeg flere Gange har tilladt mig at omtale.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Ved Folketingsmand Gamborg er modtaget et Andragende fra forhenværende Korsanger ved det kongelige Teater Vald. Türck af København om, at den ham meddelte Afskedigelse fra Stillingen som Korsanger ved det kongelige Teater maa blive optaget til Undersøgelse.

Andragendet vil blive henvist til Finansudvalget.